

REFERAT Udvalget for Kultur, Fritid og Turisme - 2022-2025 d. 05-12-2022

Mødedato Mandag d. 05. december 2022 kl. 17:00

Mødested Domus Felix, Bygaden 20, 4320 Lejre

Mødedeltagere Nanna Lohman, Christian Fjeldsted Andersen, Thomas Bisgaard
(Fravær), Carsten Helles Rasmussen, Ida Dyhr (Fravær), Sine
Gormsen

Indholdsfortegnelse

KFT - Godkendelse af dagsorden.....	3
KFT - Besøg i Domus Felix.....	4
KFT - Orientering december 2022.....	5
KFT - Det Klimavenlige Klubhus.....	6
KFT - Orientering om brugen af HallMonitor.....	8
KFT - Frigivelse af midler til natur- og friluftspan for Lerbjerg Skov.....	10
KFT - Trædesten til Nationalpark Skjoldungernes Land.....	12
KFT - Forslag til kulturpolitiske ekskursioner for Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.....	15
EKL/KFT - Kulturhistorisk servicetjek for virksomheder.....	17
KFT - Eventuelt.....	19
KFT - Godkendelse af referat.....	20

Punkt 1: KFT - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Dagsorden godkendt.

Christian Fjeldsted Andersen (V) blev valgt som mødeleder

Punkt 2: KFT - Besøg i Domus Felix

22-005180

Beslutning

Taget til efterretning.

Resumé

Domus Felix er et borgerdrevet kulturhus i kommunalt ejede bygninger i Allerslev. Foreningen har en driftsaftale med Lejre Kommune og får et årligt tilskud. På mødet viser foreningen rundt i huset og orienterer om deres aktiviteter samt ønsker.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Sagsfremstilling

Domus Felix er et borgerdrevet kulturhus indrettet i den tidligere mejeribygning i Allerslev. Bygningen ejes af Lejre Kommune og stilles til rådighed for brugerforeningen Domus Felix som et kulturelt samlingssted for kommunens borgere.

Der er nedsat en brugerbestyrelse, som driver huset, og Lejre kommune har indgået en driftsaftale med foreningen. Jf. driftsaftalen står bestyrelsen for udlån af lokaler til foreninger, institutioner, sammenslutninger og borgere, hvis arrangement eller aktivitet har et kulturelt, idrætsmæssigt, oplysende, pædagogisk eller fællesskabsfremmende sigte. Man skal være medlem af Domus Felix for at benytte lokalerne, og det koster desuden et mindre lånegebyr. Lejre Kommune kan vederlagsfrit benytte lokalerne.

Den daglige drift af kulturhuset, herunder udlån, rengøring og indvendig vedligeholdelse, varetages af foreningen.

Der er en lang række arrangementer og aktiviteter i huset arrangeret af både foreningen Domus Felix og andre foreninger. I 2022 var der over 100 planlagte arrangementer i huset herunder repaircafe, fællesspisning, koncerter, foredrag, udstillinger og borgermøder.

På mødet viser foreningen rundt i huset og fortæller om deres aktiviteter. Foreningen ønsker desuden at fortælle om følgende:

- Udfordring omkring stole
- Repair Café perspektiver
- Byen Puls - et oplæg til udvikling af området omkring Felix

Administrationens vurdering

Det er administrations vurdering, at Domus Felix som kulturhus bidrager væsentligt til kulturlivet i Lejre Kommune, særligt i Allerslevområdet.

Økonomi og finansiering

Lejre Kommune betaler alle udgifter til el, vand, varme, mv. samt udvendig vedligeholdelse.

Domus Felix får et årligt tilskud af Lejre Kommune på knapt 65.000 kr. Heraf kan 30.000 kr. anvendes til indvendig vedligeholdelse, og 35.000 kr. anvendes til rengøring.

Punkt 3: KFT - Orientering december 2022

22-000166

Beslutning

Taget til orientering

Resumé

A. Status Projekt Kontradans

I 2020 besluttede Lejre kommune at give et tilskud på 42.000 kr. til Kontradans v/ foreningen Roskilde/Lejre Historiske Forsøgskvadrigle. Projektet fik derudover støtte fra en række andre: Roskilde Kommune (84.000 kr.), Nationalpark Skjoldungernes Land (84.000 kr.), musik-organisationen Tempi (27.000 kr.) og en privat anonym fond (15.000 kr.).

Projektets musikarkæologer og musikere har i lokale og nationale arkiver fundet og udgravet over 1200 gamle traditionelle dansemelodier fra Roskilde-/Lejregegnen. Heraf blev 180 melodier udgivet på museumsforlaget ROMU i 2021 i "Kontradans, Bind 1, Nodebog". Bind 2, Dansebogen, med 80 lokale danse er næsten færdig og forventes klar til tryk i februar 2023. Bind 3, Historiebogen, forventes finansieret af private fonde. Omfanget og kvaliteten i materialet placerer Roskilde- og Lejregegnen som et markant højdepunkt på folkemusikkens Danmarkskort.

Målsætningen er herefter, at folkemusikken og folkedansene "gives tilbage" til de steder, hvor de oprindeligt kommer fra. Dette ønskes gjort gennem foredrag med filmklip, koncerter eller egentlige baller i forsamlingshuse, på gildesgårde el. lign., ligesom det er ønsket, at også børn og unge får et forhold til deres kulturhistoriske arv - og at alle kender minimum 5 danse og musikalske værker fra deres område.

Vedlagt er Roskilde/Lejre Historiske Forsøgskvadrigles statusnotat.

B. Værdirapport fra Fishing Zealand

Lejre Kommune betaler årligt 150.000 kr. for sit medlemskab af Fishing Zealand. Fishing Zealand har fremsendt en værdirapport, hvor de værdisætter de aktiviteter, som Lejre Kommune har fået for sit medlemskab i 2021. Rapporten viser, at Lejre Kommune, ifølge Fishing Zealands vurdering, har fået aktiviteter til en værdi af 552.313 kr. i 2021, hvoraf en stor del er udført af frivillige i Grusbanden, som arbejder med forbedring af miljøet i vandløbene.

C. Orientering om Kirke Hyllinge Aktivitetscenter

A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal har 4. november meddelt, at de har bevilget 35 mio. kr. til realisering af Kirke Hyllinge Aktivitetscenter. Visionsprojektet har et samlet budget på 65,75 mio. kr. Til donationen er knyttet en række forudsætninger.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 28. november 2022, at visionsprojektet for Kirke Hyllinge Aktivitetscenter godkendes og realiseres som ét samlet projekt, at meddele anlægsbevilling på 35 mio. kr., at opsiges den eksisterende rådgiveraftale på projektet samt at restfinansieringsbehov i forhold til fondsprojektet fremlægges til politisk behandling, når der foreligger endeligt svar fra Lokale og Anlægsfonden.

D. Digital mødeafholdelse i fagudvalg

Der har været spurgt til reglerne om virtuel deltagelse i fagudvalgsmøder.

I august 2021 besluttede Kommunalbestyrelsen, at udvalgsmøder skal afvikles som fysiske møder, men hvis udviklingen i COVID-19 tilsiger det, så kan der ske virtuel mødeafvikling.

I henhold til kommunestyrelseslovens § 20, stk. 1 er det dog stadig muligt at beslutte at afvikle enkeltstående møder i udvalgene (økonomiudvalget og fagudvalg) som digitale møder, men det kræver enighed i udvalget at beslutte det.

Ved ekstraordinære udvalgsmøder kan udvalgsformanden ensidigt beslutte, at mødet afvikles digitalt eller tillade at et eller flere medlemmer deltager digitalt.

Bilag

Status. Kontradans.

Værdirapport Fishing Zealand.

Punkt 4: KFT - Det Klimavenlige Klubhus

22-008547

Beslutning

Udvalget er positivt stemt for eventuelle klubfaciliteter, og sender administrationen retur med yderligere spørgsmål til projektet.

Resumé

Bag projektet, "Det Klimavenlige Klubhus", står FC Lejre med bidragsydere fra Lejre Idrætsforening. Projektgruppen ønsker at etablere et klubhus på et stykke af kommunens jord på matrikel 12e mellem kunstgræsbanen og opvisningsbanen. Pt. anvendes området ikke til andre formål.

Prisen er estimeret til 13-16 millioner kr. Gruppen bag projektet ønsker at rejse midlerne via funding og kommunal støtte. Der ønskes derfor en principiel interessetilkendegivelse fra kommunen.

I denne sag skal udvalget beslutte, om administrationen skal undersøge projektet nærmere, herunder økonomi, grundforhold, drift mv.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der tages stilling til om administrationen skal undersøge projektet nærmere.

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme.

Sagsfremstilling

Projektet "Det Klimavenlige Klubhus – et svanemærkebyggeri" udspringer af et ønske fra brugere af idrætsfaciliteterne i Lejre om at skabe et samlingssted, klubhus og mødested som efterspørges. Mødestedet skal samle brugerne og skabe grobund for socialt samvær og dermed animere til at fastholde og skabe grundlag for et fællesskab.

Det er i projektet tiltænkt, at huset anvendes bredt af mange brugere:

- Fodboldspillere fra FC Lejre, 500 personer (70 % under 25 år)
- Cykel-folk uorganiserede, 100 personer
- Løbere og vandrere, 100 personer
- Idrætsmærke og krocketfolk, 50-100 personer
- Arrangementer fx Kræftens Bekæmpelse "løb for brysterne", 200 personer
- Andre løbe- og cykevents, 100-200 personer
- Skytteklubben, 50-100 personer
- Unge (13-19-årige) samles ca. 25 hver fredag/lørdag på banerne
- Allerslev Skole i dagtimerne

Omdrejningspunktet er et 500 m² svanemærket klubhus, som indeholder klublokaler, cafeområder, depoter, køkken og omklædningsfaciliteter.

Placeringen er tænkt centralt i forhold til fodboldbaner og som bindeled mellem institution, baner, fitness og skaterområde, hal og parkeringspladser.

Projektgruppen har udarbejdet et projekt, hvor de fremhæver, at aktivitet og socialt samvær skal bidrage til at fastholde fællesskabet før og efter aktiviteterne.

Projektet indeholder, udover klubhus og mødested, også forslag til at etablere skydebane under bygningen, som kan understøtte skydeklubbens aktiviteter.

Projektgruppen ønsker at etablere klubhuset på et stykke af kommunens jord på matrikel 12e i Lejre ved krydset mellem stien til institutionen og indgangen til boldbanerne. Pt. anvendes området ikke til andre formål.

Screeningsproces

I forbindelse med at Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme modtager relativt mange ønsker om forskellige udvidelser eller anlægsetableringer, har administrationen udarbejdet en screeningsproces, der består af følgende faser: en overordnet screening af ideen, udvalgsbehandling, mere detaljeret kvalificering af projektet, anden udvalgsbehandling. Oversigt over screeningproces er vedlagt som bilag.

Administrationens vurdering

Det er administrationens umiddelbare vurdering, at projektet vil binde hele området godt sammen. Det er placeret som knudepunkt mellem institution, parkeringsplads, fodboldbaner og eksisterende hal - i centrum af idrætsområdet på et stykke jord, der ikke anvendes til andre formål.

Det er erfaringen fra andre steder i kommunen, at det at kunne mødes tæt ved idrætsbanerne underbygger øget aktivitet og socialt samvær. Området savner de faciliteter, som kan understøtte aktiviteterne, og derfor erfarer brugerne også, at der ikke er samme sociale fællesskab og engagement, som andre steder i Lejre Kommune.

Der er mange forskellige borgergrupper indtænkt i projektet, og det kan formentligt styrke mulighederne for at realisere ønsket om et samlingspunkt og klubhus.

Lejre Kommune ejer arealet, som projektet "Det Klimavenlige Klubhus" ønskes placeret på.

Det er erfaringen fra andre projekter, at kommunen efter en årrække kan komme til at skulle stå for den samlede drift. Derfor er det væsentligt at have en klar estimering af denne. Dette vil administrationen også lave en vurdering af, såfremt udvalget beslutter, at der skal arbejdes videre med projektet.

Administrationen vurderer, at det umiddelbart er et relativt dyrt klubhus, det er intentionen at etablere.

Økonomi og finansiering

Projektet har, jf. gruppen bag projektet, et estimeret budget på 13 millioner kroner for klubhuset og en estimeret pris på yderligere 3 millioner kroner, hvis projektet udvides med skydebane. Lejre Kommune betaler årligt 130.000 kroner i husleje for skydeklubbens faciliteter.

Det ønskes, at projektforslag indgår i ansøgning til budget 2024, og der ønskes derfor en principiel interessetilkendegivelse fra kommunen. Projektgruppen ønsker desuden at rejse delfinansiering af projektet via fonde mv.

Bilag

Projektbeskrivelse det klimavenlige klubhus

Proces for screening af anlægsprojekter.docx

Punkt 5: KFT - Orientering om brugen af HallMonitor

22-008550

Beslutning

Taget til efterretning

Resumé

I denne sag orienteres om brugen af HallMonitor. For at blive bedre til at udnytte Lejre Kommunes faciliteter til fulde blev HallMonitor i starten af januar 2021 taget i brug. Systemet måler og leverer data omkring anvendelse af idrætshaller, multi- og gymnastiksale samt i et kulturhus. Løsningen består af en sensor, der tager et billede hver halve time, og tæller hvor mange personer, der er til stede. Tællingen er ikke i alle situationer retvisende, men retvisende nok til at vurdere anvendelsesgraden af en facilitet. Administration og brugerrådsformænd foretager løbende kontrol, hvis der er tvivl om rigtigheden af målingerne. Ultimo 2021 blev HallMonitor inddraget i dialogen mellem halbestyrelsen, brugerråd, foreninger, skole og administration.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme

Sagsfremstilling

I starten af januar 2021 blev et målesystem sat i drift, der måler og leverer data omkring anvendelse af vores faciliteter. Dette sker i alle kommunens idrætshaller, multi- og gymnastiksale samt i et kulturhus. Systemet hedder HallMonitor og leverer overblik og data til at optimere driften af faciliteter på tre områder:

1. Styrker dialogen imellem foreninger, faciliteter og kommunen om anvendelse, udnyttelsesgrader og fordeling af tider, så flere personer kan komme i bevægelse.
2. Sikrer en bedre indsigt i den faktiske brug af faciliteterne, med henblik på at optimere og udvikle de administrative opgaver, for at reducere omkostningerne.
3. Samler relevant data til at understøtte politiske beslutninger om fremtidige investeringer og resurseanvendelse, så hver kommune har det rigtige antal haller og faciliteter.

Selve løsningen består af en sensor, der hænges op med udsigt over gulvfladen. Her tager den et billede hver halve time, for at registrere om faciliteten benyttes. Samtidigt optælles hvor mange personer, der benytter faciliteten. Man kan således se, hvornår faciliteten er ledig eller ikke udnyttet til fulde. Informationen er tilgængelig for relevante personer. Løsningen etableres permanent på faciliteterne, og vil derfor kunne levere et retvisende og dynamisk billede af facilitetsudnyttelsen.

Ultimo 2021 blev værktøjet igangsat som et muligt aktiv i dialogen mellem halbestyrelsen, brugerråd, foreninger, skole og administration. Data deles enten via ugentlige rapporter til mailkorrespondenter, der er tilknyttet, eller i form af rapporter på kvartalsbasis.

HallMonitor kan anvendes som redskab i dialogen omkring facilitetsudnyttelse og planlægning – og ikke som et tælleapparat, der fx redegør for, hvor mange der deltog i et sportsarrangement.

Frekvensen for målingen er baseret på den mængde data, der skal indhentes for at skabe en brugbar analyse og et dialogværktøj. Målesensoren registrerer og tæller personer ud fra billede af, hvordan et menneske ser ud. Det betyder, at hvis fx tre personer er tæt på hinanden i aktiviteten eller ovenpå hinanden, vil sensoren ofte tælle dem som en person.

Der er altså en række forhold, hvor tællingen ikke kan være 100% retvisende, men alligevel retvisende til at blive bedre til at udnytte vores faciliteter.

Løsningen er designet specifikt med GDPR in mente. Måling er anonymiseret. Billederne er aldrig tilgængelige for brugere og analyseres automatisk, hvorefter de slettes. Der gemmes kun information omkring antallet af talte personer og en sløret kopi af originalbilledet.

Administrationens vurdering

Der er, siden vidensdelingen blev iværksat, blevet foretaget test og vilkårlige stikprøver af systemet. Disse er fremsat på halbestyrelsesmøder og vurderet retvisende. Administration og brugerrådsformænd foretager i dialog løbende kontrol, hvis der er tvivl om rigtigheden af målingerne.

Lokale og Anlægsfonden stiller nu som krav, at dette system anvendes, når de etablerer nye faciliteter.

Det er administrationens vurdering, at data er forbundet med en mindre usikkerhed, og at den tendens systemet danner, overordnet er retvisende.

Sagen sendes også til orientering i Folkeoplysningsudvalget.

Økonomi og finansiering

Der er købt 13 kameraer til knapt 2.000 kr. stk.

Der er en årlig driftsudgift på i alt ca. 18.000 kr. Udgiften er holdt inde for eksisterende budgetter afsat til drift af hallerne.

Bilag

HallMonitor, evaluering Kirke Hyllinge

HallMonitor valuering Osted Hallen

HallMonitor

Punkt 6: KFT - Frigivelse af midler til natur- og frilftsplan for Lerbjerg Skov

22-006304

Beslutning

Indstillingerne anbefales

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 28. september 2021 at tilslutte sig en samarbejdsaftale med Den Danske Naturfond, hvor parterne forpligter sig til at samarbejde om et projekt, der omfatter opkøb af Lerbjerg Skov, genopretning af natur og efterfølgende drift af skoven.

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet, at Lejre Kommunes estimerede andel af udgiften til udarbejdelsen af henholdsvis en frilftsplan og en naturplan på 75.000 kr., skulle dækkes af Nationalparkpuljen. Udgiften til udarbejdelse af naturplan og frilftsplan er blevet større end forventet og beløber sig til i alt 128.000 kr.

Projektet er politisk forankret i Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri, men da Nationalparkpuljen ligger hos Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme behandles sagen her. Udvalget skal i denne sag beslutte, om der skal meddeles driftsbevilling på 128.000 kr. til naturplan og frilftsplan for Lerbjerg Skov finansieret af Nationalparkpuljen.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der meddeles driftstillægsbevilling på 46.000 kr. til budget 2022 og 82.000 kr. til budget 2023 til naturplan og frilftsplan for Lerbjerg Skov på bevilling 2.10.16 Tilskud til kulturelle opgaver, museer m.v.
2. at bevillingen finansieres af det afsatte rådighedsbeløb i 2022 til anlægsprojekt 364 Nationalpark.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 28. september 2021 at tilslutte sig en samarbejdsaftale med Den Danske Naturfond, hvor parterne forpligter sig til at samarbejde om et projekt, der omfatter opkøb af Lerbjerg Skov, genopretning af natur, forbedring af frilftsfaciliteterne og efterfølgende drift af skoven. Lerbjerg Skov ligger i den vestlige del af Bidstrup Skov-komplekset. Samarbejdet er et trekløversamarbejde mellem Naturfonden, Nationalparken og Lejre Kommune. Parterne deles ligeligt om udgifterne til naturplan og frilftsplan.

Samarbejdsaftalen beskriver, at Lejre Kommune skal stå for tilsyn og vedligehold af skovens veje, stier og frilftsfaciliteter. Frilftsliv og naturformidling er prioriteret i samarbejdsaftalen. Skoven skal være tilgængelig for borgere og besøgende, og der etableres faciliteter, der understøtter anvendelsen af skoven og bidrager til at skabe naturoplevelser.

Naturplanen fastlægger projektets indhold i forhold til naturgenopretning, og frilftsplanen fastlægger projektets indhold i forhold til frilftsliv og formidling.

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 28. september 2021, at Lejre Kommunes forventede andel af udgiften til udarbejdelsen af en frilftsplan og en naturplan på 75.000 kr. skulle dækkes af Nationalparkpuljen. Der blev imidlertid ikke på mødet frigivet en bevilling til projektet, og det har efterfølgende også vist sig, at udgifterne til de to planer er blevet højere end forventet, i alt 128.000 kr. til hver af parterne.

Administrationens vurdering

Den forventede udgift til planerne på 75.000 kr. til hver af parterne er oprindeligt skønnet af Naturfonden på grundlag af erfaringer fra lignende tidligere projekter. Arbejdet med planerne har imidlertid vist sig mere omfattende, og bl.a. opdeles naturplanen i to delrapporter omhandlende hhv. "tør natur" og "våd natur". Dette har medvirket til at fordyre projektet, men har også været et nødvendigt for at få et godt grundlag for genoprette naturlig hydrologi i skoven.

Delrapporten omhandlende våd natur beskriver, hvordan man kan genoprette naturlig hydrologi i Lerbjerg Skov. Genopretning af naturlig hydrologi betyder kort fortalt, at man genskaber de naturlige vandforhold i skoven. Det sker typisk ved at lukke dræn, genskabe å-forløb og hæve vandstanden i moser og søer. Det er en forudsætning for gode naturforhold i skoven, og vil udgøre den væsentligste del naturgenopretningen. Rapporten er udarbejdet som et detailprojekt, der giver et fuldt overblik over indsatser og udgifter forbundet hermed.

Rapporten om tør natur er under udarbejdelse og beskriver, hvordan skoven konverteres fra en konventionelt dyrket skov til en naturskov, samt hvilke plejetiltag man kan igangsætte.

Natur- og friluftspanerne forventes leveret til Lejre Kommune primo januar 2023, hvorefter de forelægges for Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri. I sagen til Udvalget for Trafik, Miljø & Byggeri tages stilling til finansiering og bevilling til naturgenopretning, naturpleje og driftsudgifter som forudsat ved Kommunalbestyrelsens behandling den 28. september 2021.

Økonomi og finansiering

Udgifterne fordeler sig på 46.000 kr. i 2022 og 82.000 kr. i 2023. Administrationen anbefaler, at der meddeles en driftsbevilling på 128.000 kr. til naturplan og friluftspan for Lerbjerg Skov, og at bevillingen finansieres af det i budgettet tilbageværende rådighedsbeløb på 246.800 kr. på anlægsprojekt 364 Nationalpark 2022, og herefter er der 118.800 kr. tilbage i nationalparkprojekt 2022.

Punkt 7: KFT - Trædesten til Nationalpark Skjoldungernes Land

22-008793

Beslutning

Indstillingerne anbefales

Resumé

Nationalpark Skjoldungernes Land har udarbejdet et udviklingsprojekt, som de kalder "Trædesten til Nationalparken". Tanken er, at projektet skal åbne nationalparken yderligere op for besøgende. Projektet har et samlet budget på 41,7 mio. kr., og nationalparken er i dialog med en større fond, der har givet et forhåndstilsagn på ca. 25 mio. kr. under forudsætning af kommunal medfinansiering. Lejre Kommunes andel er 2,1 mio. kr., hvoraf 300.000 kr. tidligere er bevilliget.

Der skal i denne sag tages stilling til, om Lejre Kommune vil støtte projektet.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Lejre kommune deltager i projektet, og at projektet støttes med 0,5 mio. kr. i 2023
2. at tilskuddet gives på betingelse af, at der aflægges selvstændigt regnskab for hvert delprojekt
3. at der meddeles anlægsbevilling på 250.000 kr. til Skjoldungestien og 250.000 kr. til Aastrup Kloster i 2023
4. at bevillingen finansieres af det i budgettet for 2022 afsatte rådighedsbeløb på anlægsprojekt 364 Nationalpark 2022 med 118.800 kr. og med 381.200 kr. på anlægsprojekt 396 Nationalpark 2023.
5. at ansøgning om tilskud på 1,3 mio. kr. til Haldrups Grund, renovering, medtages som budgetønske til drøftelse i budgetforhandlingerne for 2024-27.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

I Nationalpark Skjoldungernes projekt "Trædesten til Nationalparken" skabes nye måder at besøge nationalparken på, hvor hver zone, der arbejdes med, kaldes en trædesten. Nationalparken arbejder med et grundtema, der åbner udvalgte områder af nationalparken. På nogle af trædestenene vil der være større bygninger til at understøtte gæstens besøg, mens der andre steder er lagt vægt på landskabet som kulisse for gæstens besøg. Gæsterne skal således i nationalparkens informationsmateriale let kunne udvælge sig et sted for deres besøg, der passer til deres ønsker og interesser.

I projektet ligger, at nationalparken vil:

- Øge kendskabet til nationalparkens oplevelser
- Skabe overblik over nationalparkens oplevelser, og hvordan man kan besøge dem
- Gøre det nemt at besøge nationalparken ude i landskabet
- Etablere fysiske faciliteter, der understøtter oplevelserne
- Styrke samarbejde med lokale aktører
- Styrke kvaliteten i formidlingen af nationalparkens natur og kulturhistoriske værdier

Trædesten til Nationalparken skal gøre Nationalpark Skjoldungernes Land til et attraktivt og let tilgængeligt sted at bruge, både for parkens vante besøgende og lokale, men i særdeleshed også for de mange, der endnu ikke kender til området. Med nationalparkens bynære placering er der et stort marked for at skabe attraktive dagsudflugter gennem de fem trædesten.

Der vil til hver trædesten udvikles oplevelser, faciliteter, formidling og markedsføring målrettet de relevante målgrupper. Herudover vil flere af trædestenene være et aktiv for de skoler, der besøger nationalparken i deres undervisning, eller for lokale, der får beriget deres ture i området med ny viden og nye faciliteter.

De fem Trædesten til Nationalparken er:

1. Sagnet Nationalpark (Skjoldungestien)

Nationalparken vil fuldende ruten og gøre den tilgængelig overfor et større publikum med en række tiltag bl.a. en udstilling i Sct. Hans Gartnerhus, særlige bænke og pausesteder og en række signaturoplevelser, som blandt andet består af fem nye shelterpladser med ikoniske arkitekttegnede shelters i forskellige størrelser.

2. Urlandskabets Nationalpark (Valborup)

Valborup er den gamle skovridergård i Bidstrupskovene ved Hvalsø. Valborup skal danne udgangspunkt for oplevelsen af Nationalparkens Urlandskab. Gennem etablering af en udstilling på den gamle skovridergård, samt etablering af en udendørs velkomstplads, skabes et unikt udgangspunkt for at opleve og udforske Urlandskabet fra istiden til i dag.

3. Herregårdens Nationalpark (Aastrup Kloster)

Et nyt formidlingshus samt en genskabelse og åbning af det omkringliggende herregårdslandskab vil formidle historien om adlens magt op igennem tiderne.

4. Fjordens Nationalpark (Haldrups Grund)

Haldrups Grund skal genvække det maritime håndværk på stranden og styrke sejladserne i klinkbyggede både. Det sker med et bl.a. et åbent bådebyggerværksted, et mastehus med formidlingsrum, et badehus og aktiviteter, der samtidig kan fungere som udstillingsvindue for den UNESCO-beskyttede klinkbyggetradition.

5. Fuglenes Nationalpark (Selsø)

Der investeres i flere fugleobservationsfaciliteter, så de besøgende får mest muligt ud af deres besøg, men også koncentrerer på bæredygtige poster, der kan håndtere de besøgende uden at give forstyrrelser i naturen.

Nationalparken søger medfinansiering fra Lejre Kommune til projekt 1-4, som alle er placeret i kommunen.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at der er tale om et flot og omfattende projekt, som vil komme både Lejre Kommunes indbyggere, skoler samt turister og besøgende til gode. Projektet vil give et løft til nationalparken, og en stor del af projektets indsatser ligger i Lejre Kommune.

Projektet kan understøtte Lejre Kommunes Idræts- og bevægelsespolitik, turismeindsatsen og gøre nationalparken mere tilgængelig for besøgende.

Økonomi og finansiering

Projektet har et samlet budget på 41,7 mio. kr. En større fond har givet et forhåndstilsagn på ca. 25 mio. kr., under forudsætning af at der sker en kommunal medfinansiering. Nationalparken ansøger om, at Lejre Kommune medfinansierer trædesten 1-4.

Trædesten 1. Sagnet Nationalpark (Skjoldungestien)

Projektet har et samlet budget på 15 mio. kr., og nationalparken ansøger Lejre Kommune om tilskud på 250.000 kr.

2. Urlandskabets Nationalpark (Valborup)

Projektet har et samlet budget på 2,5 mio. kr. De 300.000 kr., som Kommunalbestyrelsen tidligere har bevilliget til Valborup, vil indgå som medfinansiering, og nationalparken søger derfor ikke yderligere tilskud til dette projekt.

Trædesten 3. Herregårdens Nationalpark (Aastrup Kloster)

Projektet har et samlet budget på 6 mio. kr., og nationalparken ansøger Lejre Kommune om tilskud på 250.000 kr.

Trædesten 4. Fjordens Nationalpark (Haldrups Grund)

Projektet har et samlet budget på 5,5 mio. kr., og nationalparken ansøger Lejre Kommune om tilskud på 1,3 mio. kr.

Lejre Kommunes andel af Trædesten 1 og Trædesten 3 vil kunne finansieres af det resterende beløb i Nationalparkpuljen 2022 og af Nationalparkpuljen 2023.

Bygningen på Haldrups Grund, som kommunen ejer, trænger til vedligeholdelse. Renovering af en kommunal ejendom er en kommunal opgave, men renoveringen vil kunne indgå som medfinansieringen af Trædesten 4. Det er dog ikke administrationens vurdering, at midlerne kan findes indenfor de afsatte midler til vedligeholdelse af kommunale ejendomme, som er reduceret i budget 2023.

Tilsagn eller bindende hensigtserklæringer, der vil medføre udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før Kommunalbestyrelsen har meddelt den fornødne bevilling. Dette betyder, at hvis

der skal gives et tilsagn eller en bindende hensigtserklæring til Nationalparken om de 1,3 mio. kr. til Trædesten 4/Haldrups Grund, skal der anvises finansiering.

Alternativt kan man, da projektet løber over 3 til 4 år, beslutte, at man i forbindelse med budget 2024-2027 vil drøfte, om der skal afsættes midler til projektet, men der vil således ikke kunne gives et tilsagn eller en bindende hensigtserklæring, men kun en hensigtserklæring om man vil drøfte dette i forbindelse med budget 2024-27.

Kommunalbestyrelsen har til tidligere projekter givet tilskud på samlet 580.000 kr. til nationalparken.

Økonomien i nationalparkpuljen er:

Budget	
Nationalparkpulje 2022 (364)	246.800
Indstillet disponeret	
Lerbjerg Skov	-128.000
Skjoldungestien og Aastrup Kloster	-118.800
Resterende budget	0
Budget	
Nationalparkpulje 2023 (396)	453.900
Indstillet disponeret	
Skjoldungestien og Aastrup Kloster	-381.200
Resterende budget	72.700

Bilag

Budget Trædesten til Nationalparken

Trædesten til Nationalparken

Punkt 8: KFT - Forslag til kulturpolitiske ekskursioner for Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme

22-008719

Beslutning

Sagen udsættes til januar-mødet

Resumé

I 2023 er der programlagt en række kulturpolitiske arrangementer, som udvalget har mulighed for at deltage i. I denne sag fremlægges de arrangementer administrationens kender til vedr. 2023, som kunne være særligt relevante for udvalget at deltage i - set i forhold til opbygning af netværk og inspiration til udvalgets virke.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der tages stilling til, hvilke arrangementer udvalget ønsker at deltage i i 2023.

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme

Sagsfremstilling

I 2023 er der flere større kulturpolitiske arrangementer, der kan være vedkommende for udvalget. Nedenstående er information om mulige arrangementer:

Det Bibliotekspolitiske Topmøde 2023

Det Bibliotekspolitiske Topmøde afholdes hvert år. I 2023 afholdes mødet i Odense den 27. og 28. april med overnatning. Målgruppe for topmødet er politikere og fagfolk. Indholdet af mødet er at få præsenteret nye tendenser fra biblioteksverdenen, diskutere aktuelle bibliotekspolitiske emner, adgang til størstedelen af de firmaer, som henvender sig til kommunernes biblioteker, og endelig får mødedeltagerne lejlighed til at netværke. Der er deltagergebyr for at deltage. Prisen for 2022 var 4.998 kr. ved "Early Bird tilmelding", ellers 5.998 kr. Prisen er inkl. overnatning.

Program er endnu ikke fastlagt, men årets tema er således: Hvordan former vi biblioteket – borgernes hus – så det favner fremtiden?

Der kan læses om Topmødet på følgende link: <https://db.dk/events/det-bibliotekspolitiske-topmoede-2023/>

KL's Kultur & Fritidskonference 2023

Hvert andet år afholdes KL's store kultur og fritidskonference. I 2023 afholdes denne i København den 23. og 24. maj med overnatning. Målgruppen for konferencen er kommunalpolitikere, embedsfolk, institutionsledere, fagpersoner og andre aktører indenfor kultur- og fritidsområdet. Der er brugerbetaling for at deltage i konferencen. Ved sidst afholdte fysiske konference i 2019 var deltagergebyr på 3.999 ekskl. moms + evt. indkvartering og transport.

Programmet for konferencen er ikke endnu fastlagt. I programmet fra 2019 var fokus på verdensmålene således formuleret: Sammenhængskraft og bæredygtighed i et kultur- og fritidsperspektiv.

Der kan læses om KL Kultur & Fritidskonference på følgende link: <https://www.kl.dk/kommunale-opgaver/kultur-og-fritid/kultur-og-fritidskonference/>

Internationalt Børnekulturtopmøde 2023

Dette internationale børnekulturtopmøde er et to-dages topmøde i København d. 8. og 9. maj 2023. Målgruppen er internationale aktører og meningsdannere i forhold til arbejdet med børnekultur. Topmødet blev første gang afholdt i 2016 og er etableret af organisationen "Children Need Arts" og dennes danske aktør "Barndrømmen". På sigt vil der årligt komme topmøder. Topmødet afholdes i Skuespilhuset d. 8. maj med afslutning i Tivoli, og d. 9. maj finder det sted på Axelborg. Det er muligt at deltage enten en enkelt dag eller begge dage. Prisen er eksklusiv overnatning. Prisen for deltagelse 8. og 9. maj er 2.490 kr. Udelukkende d. 8. maj koster 1.950 kr. og udelukkende d. 9. maj 1.150 kr.

Årets Børnekulturtopmøde tager afsat i problemer med mistrivsel og ensomhed blandt børn og unge og fokuserer på udviklingen af børn, samt på hvordan brugen af børnekulturelle greb kan medvirke til at løse disse problemer. Der vil

blive præsenteret og debatteret såvel konkrete eksempler på praksis som overordnede strategier. Moderatorer er Lotte Thor, Adam Holm og Anne Porse. Af oplægsholdere kan bl.a. nævnes den danske hjerneforsker Keld Fredens og Ståle Stenslie, fra det norske børnekulturprogram i skoler "kulturrygsækken". Der har ligeledes fra arrangørerne været en forespørgsel om Dronten, Børnekulturprogrammet i Lejre, vil medvirke i en samtale på anden dag af topmødet. Programmet veksler mellem oplæg, samtaler og kulturelle indslag.

Program og yderligere information kan findes her: <https://childrenneedarts.com/global-summit/practical-information/>

Kulturmødet Mors 2023

Et 2 døgns kulturpolitisk og kulturelt folkemøde i Mors den 24.-26. august 2023. Målgruppen er alle med interesse for eller aktie i det kulturelle felt. Dvs. alt fra kulturministeren og andre nationale og kommunale kulturpolitikere til meningsdannere og embedsværk, samt kunstnere og borgere. Der deltager både børn, unge og voksne. Det er vederlagsfrit at deltage i alle programpunkter, men der påregnes udgifter til overnatning, transport og mad.

Kulturmødet Mors har et program med talks med meningsdannere, politikere og kunstnere, kunst- og kulturoplevelser, kulturpolitiske debatter samt events og workshops.

Det endelige program er endnu ikke fastsat. Der kan læses yderligere om Kulturmødet Mors på følgende link: <https://www.kulturmoedet.dk/>

RESONANS 2023

1-dages dannelsesfestival ved Svendborg på Oure Højskole den 26. august 2023. Målgruppen er alle, der har en interesse i menneskets dannelse i en digitaliseret verden. Det vil sige lokale beboere, meningsdannere, kunstnere, politikere og debattører. Det er tredje år festivalen gennemføres. Fundamentet for dette arrangement udspringer af tankerne gjort af den tyske sociolog Hartmund Rosa og dennes hovedværk "Resonans". Arrangementet er frivilligt organiseret. Der må påregnes udgifter til transport samt et deltagelsesgebyr på 150 kr.

Festivalen ønsker at bidrage til udviklingen af et nyt og tidssvarende dannelsesbegreb. Det vil sige et dannelsesbegreb, der er inkluderende, mangfoldigt og globalt i sit udsyn. Som det klassiske dannelsesbegreb bør det også prioritere kendskab til kunst og videnskab, men hertil kommer også begreber som køn, seksualitet og etnicitet.

Dagen er struktureret gennem 4 scener med debatter og kulturindslag. Det er muligt at være deltagende i debatterne.

Programmet for Resonans er endnu ikke fastlagt. Der kan læses yderligere om Resonans her: <https://resonans.live/>

Folkemødet 2023

På Folkemødet samles borgere, beslutningstagere og hundredvis af organisationer til demokratiske debatter om samfundet. Folkemødet afholdes på Bornholm den 15. - 17. juni 2023. Det er gratis at deltage i arrangementet, men der skal påregnes udgifter til overnatning og transport.

Et sommerhus under folkemødet med 4 eller 5 soverum koster 20 - 30.000 kr. Dertil kommer færebillet t/r til 400-1.200 kr. samt forplejning på anslået 500 kr. om dagen pr. person.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at der er viden og mulighed for at danne netværk med andre aktører på området ved alle 6 arrangementer. Resonans er placeret samtidig med Kulturmødet Mors.

Økonomi og finansiering

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme råder over et budget på 42.000 kr. årligt til forplejning ifm. udvalgsmøder og konferencedeltagelse. Der bruges ca. 5.000 kr. årligt på forplejning ifm. udvalgsmøder.

I 2022 deltog udvalget i Kulturmøde Mors, hvilket havde en udgift på 11.713 kr. Der er i 2023 reserveret andet overnatningssted, hvilket vil betyde, at udgiften vil være på ca. 16.000 kr.

Punkt 9: EKL/KFT - Kulturhistorisk servicetjek for virksomheder

22-008414

Beslutning

Taget til orientering

Resumé

Ved Lejre Kommunes Erhvervskonference i 2021 tilbød Lejre Arkiv virksomhederne et "Kulturhistorisk Servicetjek", og virksomhederne tog godt imod tilbuddet. Center for Kultur & Fritid og Erhverv Lejre har derfor i fællesskab skabt et nyt tilbud - et Kulturhistorisk Servicetjek, hvor arkivet afsøger virksomheders baggrund og historie, hvorefter Erhverv Lejre tilbyder sparring om, hvordan virksomheden kan aktivere denne viden kommercielt. Projektet vil underbygge Erhvervspolitikens afsnit om Kulturen som brændstof, og administrationen fremlægger i denne sag projektet til orientering.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at tilbuddet Kulturhistorisk servicetjek tages til orientering.

Beslutningskompetence

Udvalget for Kultur, Fritid & Turisme samt Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Sagsfremstilling

Ved Lejre Kommunes Erhvervskonference i 2021 tilbød Lejre Arkiv, under temaet "Kulturen som brændstof for vækst", virksomheder at kontakte arkivet for at få et "Kulturhistorisk servicetjek". Formålet var at tydeliggøre arkivets viden og kompetencer for virksomhederne og stille det til rådighed. Formodningen var, at dette ville bidrage til at tilføre stedbundenhed og kulturhistorie til værdikæde og produkter. Virksomhederne tog godt imod tilbuddet, og det stod klart, at der var yderligere potentiale i tilbuddet.

Center for Kultur & Fritid og Erhverv Lejre har derfor i fællesskab skabt et nyt tilbud - et Kulturhistorisk servicetjek - hvor Lejre Arkiv og Erhverv Lejre i samarbejde vil konkretisere og søge efter relevant viden, med henblik på at styrke den enkelte virksomheds værdikæde, service, processer og produkter.

Det Kulturhistoriske servicetjek består konkret af:

1. En undersøgelse af det stedbundne unikke ved virksomhedens produkt, service eller branche:

- **Tidligere traditioner:** Findes der en historisk tradition for relaterede erhverv, som er udtryk for en historisk kontinuitet i vores område?
- **Bygninger:** Hvad har virksomhedens bygningsmasse været brugt til tidligere? Hvornår er den fra? Hvem var bygherre? Hvem har tidligere ejet dem? Har der været andre bygninger på området? Hvilke historiske fotos findes der af dem?
- **Erindringer og begivenheder:** Hvilke personlige fortællinger og erindringer findes der om produktet, servicen og området? Er der nogle væsentlige begivenheder, som er relevante for virksomhedens produkter eller branding?

2. En undersøgelse af landskabet som naturlig ressource som virksomheden:

- En undersøgelse af **landskabet og geografien:** Hvad viser de historiske kort om området? Hvilken indflydelse har de stedbundne ressourcer og den nære lokalhistorie til virksomhedens specifikke lokalitet?
- Er der vigtige landsbyer eller steder med betydning for stedets unikke DNA?

Lejre Arkiv fremskaffer altså lokal, relevant viden om virksomhedens bygninger, grund, placering, tidligere brug mv. som kan indgå i virksomhedens storytelling, værdikæde, service, processer og produkter. Resultat bliver en rapport med beskrivelser, som virksomhederne er fri til at bruge til markedsføring, produktudvikling m.m.

Med udgangspunkt i den rapport tilbydes endvidere sparring med Erhverv Lejre omkring, hvordan virksomheden kan aktivere og kommercialisere resultaterne fra det kulturhistoriske servicetjek.

Benytter virksomheden sig af tilbuddet, vil den stå tilbage med konkret materiale, som kan bruges som inspiration til at omsætte kulturen til brændstof for vækst.

Der er udarbejdet en onepager til virksomhederne i Lejre Kommune, som beskriver tilbuddet, og der er igangsat et forløb v. virksomheden, Sonnerupgaard.

Administrationen vil på mødet kort fremlægge essensen af servicetjekket.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at det er et projekt, som kan give stor værdi for lokale virksomheder, og som vil understøtte Erhvervspolitikens tema om at bruge kulturen som brændstof for vækst.

Økonomi og finansiering

Virksomheder har også tidligere benyttet sig af arkivet til at finde informationer om virksomhedens historie i området, billeder mv. Med de kulturhistoriske servicetjek sættes det eksisterende tilbud i system, og kobles samtidig til Erhverv Lejres tilbud om sparring.

Lejre Arkiv gennemfører i første omgang indsatsen med de nuværende ressourcer og ved hjælp af arkivets frivillige. Af hensyn til arkivets ressourcer afsættes der i første omgang tid til 4 servicetjek om året (ca. én i kvartalet).

På samme vis gennemfører Erhverv Lejre i første omgang indsatsen med de nuværende ressourcer som en del af det generelle tilbud om 1:1-sparring i den lokale erhvervsservice.

De første gennemførte kulturhistoriske servicetjek vil give et billede af resursetrækket på den nye indsats.

Sagens forløb

05-12-2022 Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025

Taget til orientering.

Bilag

Kulturhistorisk servicetjek onepager.pdf

Punkt 10: KFT - Eventuelt

Beslutning

Intet under dette punkt

Punkt 11: KFT - Godkendelse af referat